

РЕШЕНИЕ

№ 134

гр. София, 11.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 2-РИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и първи април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Калин Калпакчиев

Членове: Весислава Иванова
Величка Цанова

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
в присъствието на прокурора Д. С. Ст.
като разгледа докладваното от Калин Калпакчиев Наказателно дело за възобновяване № 20221000600197 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 424, ал. 1, вр. чл. 420, ал. 2, вр. чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК.

Образувано е по искане на осъдения Н. Д. М., чрез упълномощения му защитник адвокат И. С., за възобновяване на наказателното производство по в.н.о.х.д. № 354/2020 г. по описа на Софийския окръжен съд, НО, 2. въззивен наказателен състав. В искането се твърди, че второинстанционният съд е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила при оценка на двете, назначени по делото медицински експертизи, приложил е неправилен материалния закон, а определеното наказание е явно несправедливо. Излагат се подробни съображения за това: че съдът не е изяснил механизма на извършване на деянието, като не е проведено всеобхватно съдебно следствие за установяване на тези факти; че показанията на свидетелите Ш., К., К., от една страна и на Т. и М., от друга страна, не установявали извършено от осъдения деяние, както от обективна, така и от субективна страна; че е останало неизяснено, въпреки шестте години наказателно производство, кой е нападнал първи – осъденият или пострадалият; че при определяне на наказанието, съдът не е съобразил дългия период на разследване до момента на постановяване на въззивното решение; че не е установено как се е придвижил пострадалият от мястото на инцидента до болницата в гр. Пирдоп и дали той е имал други наранявания през този период, доколкото той е подал жалба в полицията два месеца след деянието – на 28.11.2016 г.; че е останал без отговор въпросът защо се е налагала медицинска интервенция спрямо Б., при положение, че уврежданията му са били необратими; че въпреки исканията на защитата и осъдения, пострадалият не е бил разпитан във въззивното производство; че

неправилно е оценено заключението на съдебно-психиатричната експертиза, изготвено от д-р Г. и прието безкритично от първия съд; че е необходимо назначаване на нова съдебномедицинска експертиза, която да установи механизма на полученото от Б. телесно увреждане, при съобразяване с медицинската документация и свидетелските показания; че е наложително да се назначи съдебно-психиатрична експертиза, която да установи психичното състояние на подсъдимия към момента на деянието и конкретно дали е налице афект, предизвикан с обиди от пострадалия; че е необходимо извършване на преразпит на свидетелите – Ш., Б., М., М., К. и К., както и провеждане на очна ставка помежду им; че изводите на Софийския окръжен съд са в противоречие с показанията на свидетелите – Ш., М., К., М.; че неоснователно въззивният съд е отказал преразпит на свидетеля К.; че съдът е допуснал нарушения при оценка на свидетелските показания на Ш., Т., М., както и необосновано се е доверил на заключението на съдебномедицинската експертиза относно уврежданията на пострадалия Б.; че неправилно съдът се е доверил на показанията на пострадалия, които били противоречиви и нелогични.

В обобщение, в искането се поддържа, че съдът неправилно е приложил материалния закон, доколкото доказателствата, събрани по делото не установявали по несъмнен начин обвинението.

В искането се отправя искане за възобновяване на наказателното производство, за отмяна на постановения от Окръжния съд съдебен акт и за връщане на делото на въззивния съд за ново разследване.

Упълномощеният защитник на осъдения - адвокат Г., поддържа в съдебно заседание депозираното искане за възобновяване на наказателното производство и моли за неговото уважаване. Без да излага допълнителни аргументи защитникът се придържа към аргументите в писменото искане, така и към казаното от предходния защитник по делото адвокат С.. В лична защита осъдения М. поддържа казаното от защитника си.

В съдебното заседание на апелативния съд представителят на САП изразява становище за неоснователност на искането за възобновяване на наказателното производство, тъй като не установява основанията на чл. 425 НПК.

Осъденият Н.М. в последната си дума моли съдът да върне делото за ново разглеждане от Окръжния съд.

Софийският апелативен съд след като обсъди доводите на страните и извърши проверка за наличие на основанията за възобновяване на делото, намери за установено следното:

Искането на осъдения Н.М. е допустимо – подадено от процесуално легитимирана страна по чл. 420, ал. 2 от НПК, в законоустановения от чл. 421, ал. 3 от НПК срок, срещу акт, подлежащ на възобновяване съгласно чл. 419, ал. 1 от НПК.

Разгледано по същество, искането на осъдения е неоснователно.

С присъда № 51 от 25.6.2020 г., постановена по н.о.х.д. № 252/2018 г., РС Пирдоп, 3. състав, се е произнесъл по обвинението на Н. Д. М. за извършено от него престъпление по чл. 131а, пр. 1 вр с чл. 128, ал. 2, пр. 2, хип. 1 вр с ал. 1 вр с чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ от НК, като го е признал за виновен по обвинението и при условията на чл. 55, ал. 1, т. 1 НК му е наложил наказание лишаване от свобода в размер на 5 години и 3 месеца, изпълнението на което на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „а“ ЗИНЗС да се осъществи при първоначален строг режим.

На основание чл. 189, ал. 3 НПК М. е осъден да заплати направените разноски - в полза на ОДМВР София – 84.64 лв. и в полза на РС Пирдоп – 250 лв.

Присъдата на РС Пирдоп по н.о.х.д. № 252/2018 г. по описа на същия съд била обжалвана от защитника на подсъдимия пред ОС София и протестирана от прокурор от РП Пирдоп, като с решение № 29 от 7.10. 2021 г. по в.н.о.х.д. № 354/202017 г. въззивният съд на основание чл. 337, ал. 2, т. 1 и чл. 338 от НПК я изменил в частта на наказанието, като отменил приложението на чл. 55 НК и увеличил наказанието при условията на чл. 54 НК на 8 години лишаване от свобода и потвърдил присъдата в останалата част.

САС намира, че при посочените данни не са налице предпоставките за възобновяване на наказателното дело на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК.

На първо място, следва да се отбележи, че в случаите, когато в наказателното производство са постановени съдебни актове от първата и въззивната инстанции, на проверка по реда на глава тридесет и трета от НПК подлежи въззивният съдебен акт. Поради това релевираните основания за възобновяване трябва да се изследват с оглед осъществената от втората инстанция контролна дейност.

Възраженията в искането за възобновяване обхващат касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 – т. 3 НПК, като измежду тях от приоритетно значение е оплакването за допуснати процесуални нарушения, доколкото в разглеждания случай наличието на такова еднозначно предопределя крайния изход на делото.

САС не установи наличието на процесуални нарушения при първоинстанционното разглеждане на делото, които да са били пропуснати от въззивната инстанция при постановяване на решението по в.н.о.х.д. № 354/2020 г. по описа на СОС, нито такива, които да се били допуснати при въззивната проверка. Претенциите на искателя срещу законосъобразността на проведеното въззивно съдебно производство са неоснователни.

Основните възражения на осъденото лице се свеждат до това: че второинстанционният съд е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила при оценка на двете, назначени по делото съдебномедицински експертизи; че е приложил неправилно материалния закон, а определеното наказание е явно несправедливо, тъй като при определяне на наказанието, съдът не е съобразил дългия период на разследване до момента на постановяване на въззивното решение.

Основна част от доводите на осъдения и неговия защитник засягат дейността на Окръжния съд във връзка с процеса по допускане, събиране и оценка на доказателствата – твърди се, че не бил изяснен механизмът на извършване на деянието, като не било проведено всеобхватно съдебно следствие за установяване на тези факти, включително не било установено кой е нападнал първи – осъденият или пострадалият; че показанията на свидетелите Ш., К., К., от една страна и на Т. и М., от друга страна, не установявали извършено от осъдения деяние, както от обективна, така и от субективна страна.

Обобщено, може да се приеме, че значителна част от недоволството на осъдения е породено от несъгласието му с резултата от оценката на гласните доказателствени средства и най-вече възприемането за достоверни на показанията на пострадалия, както и на показанията на очевидците – М., К., Ш., Т., М., както и с оценката на заключението на съдебномедицинската експертиза. В това отношение апелативният съд следва да напомни, че необосноваността не е сред касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 – 3 НПК, приложими в производството по възобновяване на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК. Въззивният съд като съд по фактите е в суверенното си право да възприеме по вътрешно убеждение релевантната фактология по делото, основано на

доказателствата по делото и закона. Съдът по възобновяване няма правомощия да събира доказателства, нито да подлага на преценка събраните от инстанциите по фактите доказателствени материали. В предмета на производството по глава 33 от НПК се включва проверка, доколко в процеса по допускане, събиране и оценка на доказателства са съобразени изискванията на процесуалния закон, съответно дали са допуснати такива пороци в доказателствената дейност на съдилищата по фактите, които могат да бъдат оценени като съществени нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК.

Прави впечатление, че почти идентични възражения по фактите и доказателствата за тяхното установяване осъденият е отправил и към Окръжния съд, като те са намерили законосъобразен отговор във второинстанционния съдебен акт.

В мотивите на въззивното решение е изложена аргументацията относно обосноваването на първоинстанционната присъда. Съобразно изискванията на чл. 339, ал. 1 и ал. 2 НПК Окръжният съд е посочил основанията, поради които не приема доводите, изложени в подкрепа на жалбата на защитника на осъдения. Второинстанционният съд се е съгласил изцяло с фактическите констатации на районния съд, както и с извършения задълбочен и всеобхватен доказателствен анализ. Решението на окръжния съд отговаря изцяло на изискванията на процесуалния закон за форма и съдържание: съдебният състав е изложил възприетата фактология на деянието, като е подложил на собствен анализ доказателствата, събрани както в първоинстанционното, така и във второинстанционното производство; посочени са основните възражения на осъдения и неговия защитник, след което им е даден мотивиран и обоснован отговор. В този смисъл не е налице поддържаното от осъдения и защитата съществено процесуално нарушение, изразяващо се в непълноценност на въззивния съдебен акт.

I. По наведените от защитника на осъдения възражения против дейността на въззивния съд по установяване на фактите и анализа на доказателствата, САС прие следното:

1. Неоснователно е възражението на защитника, че въззивният съд не е изследвал доказателствата по делото обективно, всестранно и пълно.

От материалите по делото се установява, че съдебното производство пред районния съд е протекло по общия процесуален ред. След провеждане на разпоредителното заседание съдът е насрочил разглеждане на делото за събиране на доказателства. В съдебното следствие са проведени задълбочени и подробни разпити: на пострадалия от престъплението Г. Б., включително с приобщаване на разпита му от досъдебното производство при стриктно спазена процедура по чл. 281, ал. 5, вр. с ал. 1, т. 2, пр. 2 НПК; на свидетелката Т. Т. – служителка в бензиностанция „Шел“, присъствала на мястото на престъплението, но към момента на деянието, намираща се с гръб към събитието; на свидетелката К. С. – също служителка в бензиностанцията, намирала се на мястото на деянието, но тъй като работела на касата на бензиностанцията се намирала с гръб към масата, на която били осъденият и пострадалият, но възприела факти от значение за обвинението, включително показанията ѝ от досъдебното производство; на свидетелката Н. М. – служителка в същата бензиностанция, която към момента на инцидента е била с гръб, но възприела факти от значение за обвинението; на свидетелката Р. Ш. – служителка в бензиностанция „Шел“, възприела удара, нанесен от осъдения спрямо пострадалия, включително подробните ѝ показания от досъдебното производство; на свидетелката Д. Д. – управител на бензиностанцията; на свидетелите И. К., А. И., И. Ч. и И. Б. – полицейски служители, отзовали се на сигнала за сбиване в бензиностанция „Шел“ в

гр. Пирдоп; на свидетелите А. К. и Д. М., включително показанията им досъдебното производство, в които установяват факта на авторството на деянието; на показанията на свидетеля Г. К., включително и от досъдебното производство, който поддържа защитната теза на осъдения; на осъдения, който в обясненията си лансира защитна версия за случилото се, като твърди самонараняване на пострадалия; на вещото лице, изготвило заключението на съдебномедицинската експертиза, в което категорично установява механизма на телесното увреждане, включително изключва възможността за самонараняване от пострадалия при падане на терена; на разпита на вещото лице от допуснатата от съда съдебно-психиатрична и психологична експертиза, в чието заключение не се установяват обективните признаци на физиологичния афект.

В рамките на правомощията си като съд по фактите, ОС София се е произнесъл по доказателствените искания на осъдения и неговата защита като е допуснал с определението по чл. 327 НПК допълнителен разпит на свидетелите Ш., К. и М. по въпроса дали е имало сбиване между осъдения и пострадалия или само единичен удар от осъдения в окото на Б.; допуснал е очна ставка между свидетелите Т. Т. и Н. М. относно обстоятелството къде точно се е намирала Т. спрямо мястото, където са били позиционирани осъденият и пострадалият. С определението по чл. 327 НПК Окръжният съд мотивирано и обосновано е оставил без уважение искането на защитата за допускане на допълнителни съдебномедицинска и съдебно-психиатрична експертиза, както и за повторен разпит на свидетелите Б., Ш., М., М., К. и К..

В хода на въззивното съдебно следствие Окръжният съд е провел задълбочен, изчерпателен и законосъобразен допълнителен разпит на свидетелите А. К. и Д. М., при който е изяснил въпросът дали между осъдения и пострадалия е имало сбиване или само единичен удар в окото на последния; поставил в очна ставка свидетелките Т. Т. и Н. М., при която е установен фактът за разположението на Т. спрямо масата, на която седели осъденият и пострадалият към момента на деянието; провел допълнителен разпит на свидетелката Ш. относно нейните непосредствени възприятия за деянието и за поведението на двамата участници в конфликта, включително е установил причините за наличието на противоречие между показанията на Ш., дадени пред съда и в досъдебното производство по реда на чл. 223 НПК.

В съдебното заседание, проведено на 8.2.2021 г. съставът на въззивния съд се е произнесъл мотивирано по доказателствените искания на защитата, като е оставил без уважение претенцията за провеждане на очна ставка между свидетелите К. и М., както и настояването на адвокат С. за повторен разпит на свидетеля К..

От изложеното е видно, че второинстанционният съд, както преди това и първоинстанционният, е положил максимални процесуални усилия за пълно, цялостно и задълбочено изследване на обстоятелствата по делото, свързани с главния факт, подлежащ на установяване в наказателния процес. Събрани са както доказателствата, които разобличават осъдения, така и тези, които са в негова полза. При допускането и събирането на доказателствата не са допуснати нарушения от въззивния съд, нито Окръжният съд е пропуснал да забележи такива сторени от първата инстанция. В съгласие с процесуалния закон съставът на ОС София е отклонил искането на защитата за повторен разпит на посочените по-горе свидетели, доколкото проведените от първата инстанция разпити са били подробни и изчерпателни, не са останали неизяснени въпроси, а съдилищата по фактите законосъобразно са приложили процесуалния закон при прочитане на показанията на свидетелите от досъдебното производство. Законосъобразно Окръжният съд е отказал и допускане на повторни съдебномедицинска и съдебно-психиатрична експертизи, доколкото не са били налице изискванията на чл. 153 НПК.

В този смисъл съставът на Окръжния съд не е извършил твърдените от защитата процесуални нарушения, тъй като в процеса на допускане и събиране на доказателствените материали стриктно е спазил процесуалните изисквания за това.

2. Същевременно, въззивният съд не нарушил чл. 14 и чл. 107, ал. 5 НПК, като при оценка на надлежно приобщените доказателства не е допуснал логически грешки, превратно тълкуване или изопачаване на действителния им смисъл.

Правилно и законосъобразно въззивният съд е възприел изцяло като достоверен доказателствен източник показанията на пострадалия от деянието Г. Б., показанията от досъдебното производство на свидетелите очевидци на деянието – Р. Ш. и Д. М., както и показанията на свидетелите по делото – К., Т., М.. Втората инстанция е изложила съответни и законосъобразни мотиви, с които е оценила като недостоверни показанията на свидетеля К., като е извела този извод при съпоставката на това доказателствено средство с целия останал достоверен доказателствен материал по делото.

Основните факти, имащи значение за предмета на делото – времето и мястото на инцидента между осъдения и свидетеля Б., вербалния конфликт между двамата, повода за пререканието, наличието на физическо съприкосновение между извършителя и пострадалия – са установени от състава на Окръжния съд при законосъобразен контрол над мотивите на първата инстанция и извършен самостоятелен анализ на основните гласни доказателствени средства – подробни аргументи в решението на втората инстанция са изложени относно достоверността на показанията на свидетелите Ш. и М. от досъдебното производство, съответно съдът е дал законосъобразен отговор за игнориране на показанията тези свидетели от съдебната фаза. Правилно в този смисъл, второинстанционният съд не се е доверил на част от обясненията на осъдения, в която той сочи, че пострадалият се е самонаранил, падайки напред върху терена, в опит да му нанесе удар. Тази част от обясненията на М. е изолирана в целия доказателствен материал и се оборва от показанията на очевидците – Б., Ш. и М., както и от компетентно мотивираното заключение на съдебномедицинската експертиза.

Въззивният съд е отговорил и на довода на защитата за връзката между оперативната интервенция на дясното око на пострадалия и загубата на зрението с това око. Този въпрос е подробно и компетентно изяснен в заключението на съдебномедицинската експертиза и в разпита на вещото лице пред районния съд, на които втората инстанция мотивирано се е позовала.

3. Обоснован отговор е даден и на възражението на защитата за доказателственото значение и оценка на заключението на съдебно-психиатричната експертиза. Заключение на допуснатата в съдебното производство експертиза е прието като годно доказателство, а в мотивите на въззивното решение този доказателствен способ е обсъден подробно, като са изложени убедителни аргументи за неговото възприемане – компетентността на вещото лице е несъмнена, в писменото заключение е даден отговор на всички поставени въпроси, извършен е преглед на осъдения и анализ на относимите към неговото психическо състояние и психиатричен статус доказателствени материали. В този смисъл СОС не е допуснал процесуално нарушение при оценката на съдържанието на приетото като доказателство писмено заключение на съдебно-психиатричната експертиза. Същевременно подробните изводи на въззивния съд за това, че осъденият не се е намирал в специфичното състояние на физиологичен афект при извършване на деянието, както за липсата на противоположно

поведение на пострадалия, са мотивирани при отчитане на действително установените факти по делото, както и на константната съдебна практика и правната доктрина.

С оглед тези доводи САС прие, че изложената от въззивния съдебен състав аргументация съответства на стандарта на чл. 339, ал. 2 от НПК, позволява безпрепятствено да се установи волята на решаващия орган и осигурява възможността за проверка на процесуалната съответност при формирането на вътрешното му убеждение.

След като относимите към предмета на доказване обстоятелства са установени съобразно процесуалните правила, вътрешното убеждение на предходните инстанции е правилно формирано и САС не разполага с процесуална възможност да го променя или замества.

II. Настоящият съдебен състав не установи нарушение на материалния закон по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, което да обуслови възобновяване на наказателното производство. При установената фактическа обстановка, въззивният съд законосъобразно е приел от правна страна, че осъденият Н. Д. М. е осъществил състава на престъплението по чл. 131а вр. с чл. 128, ал. 2, пр. 2, хип. 1, вр. с ал. 1, вр. с чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ НК. Изводите на СОС по същество почиват на вярна интерпретация на установената фактология по делото и са направени в съгласие със закона и трайната практика на ВКС.

Правилни и законосъобразни са изводите на въззивния съд, че от доказателствата по делото се установява съставомерното поведение на осъдения М.. Извършителят е нанесъл директен удар с юмрук в областта на дясното око на пострадалия, с което е причинил разкъсна рана на окото – разкъсване на склерата и изтичане на вътреочни тъкани, а последица от увреждането е постоянна слепота с дясното око, което покрива медикобиологичните признаци на тежката телесна повреда по чл. 128, ал. 2, пр. 2, хип. 1, вр. с ал. 1 НК. Съставът на Окръжния съд е изложил изчерпателни мотиви и относно наличието на причинна връзка между деянието на осъдения е настъпилият престъпен резултат, за субективната съставомерност – прекият умисъл за причиняване на увреждането, както и за утежняващата квалификация на извършеното като опасен рецидив по смисъла на чл. 29 НК.

Във въззивното решение е даден пълен и задоволителен отговор на всички възражения на защитата, част от които са поддържат и в производството по възобновяване. Законосъобразен е изводът на съда, че са ирелевантни за наказателната отговорност на дееца въпросите: за времето на придвижване на пострадалия от мястото на престъплението до болница „Св. Ана“ в гр. София; за забавянето на пострадалия при подаване на оплакване в полицията – два месеца след деянието. В този смисъл, подробното обсъждане на тези доводи на защитата от апелативния съд, е ненужно и безпредметно.

III. Независимо, че възражението за явна несправедливост на наказанието не е мотивирано с конкретни аргументи, както в инициращото производството искане, така и в съдебното заседание на апелативния съд, същото се съдържа формално в писменото искане за възобновяване, поради което САС приема, че СОС е изложил законосъобразни мотиви относно наказанието, определено на осъдения М..

Законосъобразни да изводите на въззивния съд, че не са налице основанията на чл. 55 НК за определяне на наказанието под минимума, предвиден в наказателния закон. В този смисъл не е налице незаконосъобразност на въззивния съдебен акт, касаеща справедливостта на определеното наказание.

Второинстанционният съд е развил подробни съображения за значимите за индивидуализиране на отговорността фактори – законосъобразно са оценени в негативен план предишните осъждания на М., невключени в квалификацията за опасен рецидив, както и недобрите данни за личността му; продължителността на наказателното производство и емоционалното състояние на осъдения по време на деянието, правилно са отчетени в насока за смекчаване на наказанието. Крайната оценка на Окръжния съд за съотношението на установените смекчаващи и отегчаващи отговорността обстоятелства е законосъобразна и в съответствие с принципите за индивидуализация на наказанието лишаване от свобода по чл. 54 НК, като отмереният размер в рамките на законовия минимум по чл. 131а, вр. с чл. 128, ал. 2, вр. с ал. 1 и чл. 29, ал. 1 НК от 8 години лишаване от свобода, е от естество да постигне целите на наказанието по чл. 36 НК.

Посочените доводи обуславят неоснователност на искането на осъдения Н. Д. М. за възобновяване на посоченото наказателно дело по чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК.

По изложените съображения и на основание чл. 425 НПК Софийският апелативен съд, наказателно отделение, II състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на осъдения Н. Д. М. за възобновяване на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК на наказателното производство по в.н.о.х.д. № 354/2020 г. по описа на Софийски окръжен съд.

Настоящото решение е окончателно, а за изготвянето му да се съобщи на осъдения М., на неговия защитник адвокат Г. и на САП.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____